



۱۲

گفت‌وگو با مهرداد صدقی، نویسنده کتاب آبنبات نارگیلی

## آبنبات یکی مانده به آخر



قلبم را به امام رضا (ع)  
سپردهام

۱۱

شاعر و روزنامه‌نگار خراسانی

## درگذشت



۱۲

فرهنگ

چهارشنبه: ۳۱ فروردین ۱۴۰۱ :: شماره ۶۱۹۷

خبر روز

در برنامه «در حلقه زندان»  
این ماه چه گذشت

### همه می‌گفتند مگر ژاپن طنز دارد؟

یکی از برنامه‌های قدیمی و تأثیرگذاری که از سال‌ها پیش در حوزه هنری و به همت زنده‌یاد ابوالفضل زرویی-نصرآباد برگزار می‌شود و در تمام این سال‌ها، استمرار داشته است، مراسم شب شعر «در حلقه زندان» است.

این مراسم گرچه به طنز توجه دارد اما حتی در ایام سوگواری هم برگزار می‌شود به گونه‌ای که در ایام محرم نام این شب شعر به «زندان تشنه لب» تغییر می‌کند تا بتواند ضمن استمرار برنامه، حال و هوای برنامه به خواندن شعرهایی با مضامین عاشورایی تغییر یابد.

نشست یک‌صد و شصت و نهم در حلقه زندان، شامگاه دوشنبه در تالار اندیشه حوزه هنری برگزار شد و در این نشست، شاعران شعرهای طنز با حال و هوای رضائی را خواندند. این نشست تنها به شعرخوانی محدود نیست و درباره رویدادهای ادبی و آثار تازه در حوزه طنز گفت‌وگو می‌شود. در نشست اخیر دکتر سید آیت حسینی، استاد زبان و ادبیات ژاپنی دانشگاه تهران سخنرانی کرد و کتاب جدید خود را با عنوان «آواز سرخوشانه ماشین لباسشویی» معرفی کرد.

به گزارش فارس، حسینی تجربه خود را از ترجمه آثار طنز در ادبیات ژاپن با تجربه جالبش از مواجهه ایرانیان با طنز ژاپنی آغاز کرد و گفت: هرچا از طنز ژاپن حرف می‌زنیم با تعجب می‌گوییم مگر ژاپن طنز دارد. بله ژاپنی‌ها هم دارای طنز هستند و انواع گوناگونی دارند که در این برنامه در مورد سانچیتو به معنای بید کنار رودخانه در قالب شعر حرف می‌زنیم. این قالب خیلی به هایکو شباهت دارد و دارای آهنگ است که تعداد هجاها یا همان موراهای این آهنگ را ایجاد می‌کند.

وی در معرفی این کتاب گفت: کتاب آواز سرخوشانه ماشین لباسشویی، گزیده سن‌ریو شعر طنز معاصر ژاپن توسط نشر پرند و با همکاری مرکز مطالعات ژاپن منتشر شد. این کتاب شامل ۴۰۰ شعر کوتاه طنز از ۴۰۰ شاعر معاصر ژاپنی است که همگی در فاصله بین سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۲۱ سروده شده‌اند. این کتاب به‌صورت دوربانه (فارسی-ژاپنی) منتشر شده است.

اغلب اشعار این کتاب منتخب مسابقات و جشنواره‌های گوناگون کشور ژاپن بوده و در مطبوعات این کشور منتشر شده است. سن‌ریو نام یک قالب کوتاه شعری ژاپنی شبیه به هایکو است که مضمون طنزآمیز دارد. طنزهای این اشعار گاه خنده‌آور و گاه تلخ است. شعرهای این کتاب براساس موضوع در ۱۲ فصل سامان داده شده که عبارتند از: خانواده، تحصیل، عشق، کارمندی، زن و شوهری، پول و اقتصاد، فضای مجازی، سلامتی و بیماری، سالمندی، مرگ، کرونا و....

حسینی در ادامه درباره قالب شعری سن‌ریو و تاریخچه آن و تفاوت‌های آن با قالب هایکو گفت و افزود: در ترجمه شعر طنز ژاپنی این آهنگ از بین می‌رود و به کاریکلماتور شبیه می‌شود. سانچیتو دارای تفاوت‌هایی با هایکو است که قابل توجه است. خواندن این اشعار، ما را با شوخ‌طبعی مردم ژاپن آشنا و از فرهنگ‌های نهفته در آن آگاه می‌کند.

## گفت‌وگو با دکتر معصومه ظهیری، استاد حوزه و دانشگاه در آستانه شب‌های قدر لیله القدر عزیزی است، بیاد دل پتکانیم



مراسم شب‌های قدر در حرم مطهر رضوی - احمد حسینی

### روایت زندگی شهید همدانی

همدانی مقدم دوست را با آثار خوبی می‌شناسیم، از جمله سربه‌مهر و هیئات به‌عنوان کارگردان و شعله‌ور و وضعیت سفید به‌عنوان نویسنده. او در تازه‌ترین اثرش فیلم «سینمایی» (مومن) به تهیه‌کنندگی محمدرضا شفیعی، سراغ روایت بخشی از زندگی شهید حسین همدانی رفته است. شهید همدانی، سال ۹۴ در نبرد با داعش به شهادت رسید.



### دیدار با دانشمند هسته‌ای

داریوش رضایی‌نژاد از دانشمندان هسته‌ای کشور بود که به دست مزدوران رژیم صهیونیستی به شهادت رسید. بهروز شعبانی نقش این شهید را در فیلم هناس به کارگردانی حسین دارابی بازی کرد؛ فیلمی محصول حوزه هنری که بعد از نمایش در جشنواره فیلم فجر حالا متقاضی اکران در عید فطر است.



### گاه فراموشی با صدای شجریان

همایون شجریان که این روزها صدایش را در تیتراژ پایانی و گاه در میانه‌های سریال «جبران» می‌شنویم، از انتشار قریب الوقوع آلبوم تازه‌اش به نام «گاه فراموشی» به آهنگسازی فردین خلعتبری خبر داد. این آلبوم قرار است در دیپشنت منتشر شود. بی‌ون مهر، کلاوس گزینگ، کارلو نیدرهاوز و فردریک ژیل نوازندگان این کار هستند.



### ماجراجویی نیمافلاح

نیمافلاح که زمانی با بازیگوشی‌ها و اعطاف بدنی‌اش در برنامه‌های تلویزیونی مهران مدیری، اسم و رسمی به هم زده بود، در سال‌های اخیر گزیده‌کار شده اما قرار است به زودی هنرمایی تازه‌ای از او ببینیم؛ آن هم در فیلمی به نام رها و انگشتر جادو به کارگردانی امیر مومنی‌اصل و بازی همسرش سحر ولدبیگی. این فیلم که در ژانر کودک و نوجوان تولید شده، قصه سفری ماجراجوی یک پدر باستان‌شناس و دخترش رها برای کشف یک غار مخوف است.



### رونمایی از «برده سور» گلزار

کیانوش گلزار از نویسندگان هابی است که در آثارش از مظلومیت مردم کردستان و جنایات حزب کومله می‌نویسد. او بعد از کتاب‌های شام و عصرهای کربسکان کتاب دیگری در این زمینه به نام «برده سور» را نوشت و روانه بازار نشر کرد. مراسم رونمایی از این کتاب، در برنامه عصر خاطره رزمندگان نیروی زمینی ارتش برگزار شد.



### پیشنهاد ویژه یک عالم اهل سنت برای توسعه وحدت اسلامی

## رمضان را به جشن برادری تبدیل کنیم

ماموستا دکتر عابد نقیبی، از علمای اهل سنت در این نوشتار که برای گروه فرهنگی جام چم نگاشته شده، از کارکردهای روزه و مناسک ماه رمضان در وحدت امت اسلامی و همگرایی اجتماعی می‌گوید. ماموستا نقیبی، عضو مجمع علمای جهان اسلام، امام جمعه اهل سنت، عضو شورای افتای علمای اهل سنت و مسئول مرکز بزرگ اسلامی شهرستان سقز، مدرس دانشگاه، پژوهشگر و محقق در امور وحدت مذاهب و از روحانیون شافعی مذهب خطه کردستان است.

گروه  
فرهنگ و هنر

با توجه به تغییر جغرافیای سیاسی جهان اسلام و منطقه‌ها در عصر کنونی، یکی از مهم‌ترین موضوعاتی که می‌تواند امت اسلام را در کنار یکدیگر نگاه دارد، وحدت است. اگر مسلمانان همگرایی را به عنوان یک راهبردی کلان خود به‌شمار آورند، می‌توانند در همه زمینه‌ها موفق باشند و بی‌گمان در این شرایط هیچ دشمنی نمی‌تواند دیوار مستحکم امت اسلام را بشکند و از آن عبور کند. به همین دلیل وحدت اسلامی از موضوعاتی است که در قرآن به آن اشاره مستقیم شده است: «واعتصموا بحبل... جمیعاً و لا تفرقوا» و «امت واحده». در ادامه تصریح قرآن احادیث نبوی و حدیث بزرگان دین در این زمینه بیان شده که نشان‌دهنده اهمیت وحدت امت پیامبر (ص) است. در دوره معاصر نیز علما و نخبگان بسیاری از شیعه و سنی پرچمدار سنت نبوی و الهی بودند و از وحدت و تقریب سخن گفتند. افرادی چون مرحوم آیت... بروجردی، شیخ شلتوت، اسدآبادی، نواب صفوی، کاشف الغطا و سید قطب چهره‌های شناخته‌شده نهضت وحدت اسلامی هستند که گام‌های مؤثری در این راه برداشتند. مهم‌ترین نمونه آن که تأثیرگذارترین اقدامات تقریبی بود البته این راه پس از پیروزی انقلاب اسلامی توسط امام راحل به بهترین شکل ادامه پیدا کرد. رهبر معظم انقلاب نیز امروز نمادی وحدت است.

امروز وحدت یک راهبردی و تاکتیک اصلی در دنیاست. کشورهای غربی راه‌های بسیاری اعم از نظامی، اقتصادی، فرهنگی و ... را امتحان کردند و به خوبی متوجه این موضوع شدند که آنچه امت اسلام از زمینگیر می‌کند، اختلاف و نبود وحدت است. بنابراین با ایجاد فرقه‌های انحرافی و افراطی بر طبل اختلاف کوبیدند و سعی در تکه‌تکه کردن امت مسلمان دارند. اختلاف شیعه و سنی زمینه را برای سوءاستفاده غربی‌ها فراهم می‌کند. دشمن از اختلافات بهره خوبی می‌برد و به اهداف خودش می‌رسد. از این رو باید گرفتار شلوغ‌بازاری که دشمن برای ما ساخته نشویم. دشمن



### روزه؛ عبادت خالص

روزه یک عبادت خالصانه و فریضه‌ای است که هیچ گونه تفاوتی بین شیعه و سنی در ادای آن نیست. روزه حلقه اتصال محکم پیروان مذاهب با یکدیگر است، چون همان اندک اختلافی که در نحوه برپایی نماز بین شیعه و سنی وجود دارد در این عبادت وجود ندارد و کاملاً شبیه یکدیگر اطاعت الهی را بجا می‌آوریم. خداوند می‌فرماید همه عبادت بنی آدم برای خود اوست، جز روزه که برای خداست. روزه خالص‌ترین عبادت است و به همین دلیل روزه‌دار مهمان خداست. بیاییم و راه خدا که در مهمانی خدا هستیم آن را در راستای تحکیم اخوت و برادری به کار بگیریم. وقتی همه مسلمانان به طور واحد مهمان خدا هستند و از یک وجه مشترک بهره می‌برند بهترین زمان برای ارج نهادن به برادری و وحدت است و بهترین فضا برای پرهیز از تفرقه و دشمنی است.

راه‌های زیادی را امتحان کرده است. جریان‌هایی مثل داعش را دل از امت اسلام خلق کرد تا در جهان، جرقه اسلام‌هراسی را بزند. آنچه افراطیون از اسلام به نمایش گذاشته‌اند با اسلام راستین هیچ میانه‌ای ندارد و تنها در راستای تحقق اهداف استکبار و استعمار است. غرب از رشد و توسعه اسلام در جهان هراسید و با توطئه اسلام‌هراسی سعی در جلوگیری از پیشرفت ما دارد. در تحقیقی که درباره اسلو، پایتخت نروژ انجام دادم به یک نکته رسیدم که در این شهر بیش از ۹۰ نمازخانه و مسجد وجود دارد. در بزرگ‌ترین خیابان‌های شهرهای آمریکا و انگلیس اذان و نماز جماعت خوانده می‌شود. نام محمد در ردیف مشهورترین نام‌های دنیا قرار گرفته است. برای جلوگیری از این روند چاره‌ای جز استفاده از داعش نداشتند. سوال من این است ما در برابر این توطئه شوم چه کردیم؟ آیا از ظرفیت‌های دینی و آموزه‌های مذهبی برای جلوگیری از این هجوم فرهنگی غرب استفاده کردیم؟

### مسجد، محور وحدت

ماه رمضان یکی از مهم‌ترین ظرفیت‌های دینی و فرهنگی امت اسلام برای همگرایی و یک فرصت بی‌نظیر عبادی است. مردم از شیعه و سنی در این ماه در مکان‌های مذهبی گرد جمع می‌شوند، مساجد محل حضور روزه داران و مؤمنان است. رمضان،

فرصت عبادت‌های خالصانه و مخلصانه و فصل موعظه عالمان است. کردها مثلی دارند که می‌گوید ماه رمضان خرمن عبادات است. باید این ماه را برای امت اسلام به خرمن عبادات تبدیل کنیم. این وظیفه نخبگان جهان اسلام است که به جای طرح مسائل اختلاف برانگیز از مسائلی که بوی خوش وحدت، اخوت و برادری از آن برمی‌خیزد برای مردم بگویند. این که برخی امت اسلام به خرمن عبادات تبدیل نکنیم، این وظیفه و تکلیف وطن با دشمن جنگیدن، باید اکنون هم برای حفظ کشور از دسیسه‌های مذهبی، کنار یکدیگر قرار بگیرند و زندگی دوستانه و موحدانه را ادامه دهند. برخی از جوانان اهل سنت در ماجرای دفاع از حریم اهل بیت (ع) در برابر جنایات داعش جان خود را فدا کردند، که باید این موضوعات پررنگ شود تا زمینه‌های وحدت‌آفرین تقویت شود.

همچنین وجود مناسبت‌های ماه رمضان مانند میلاد امام حسن (ع) و شهادت مولای متقیان امام علی (ع) باید مورد توجه برادران اهل سنت قرار گیرد و در مراسم شیعیان شرکت کنند که عامل تحکیم وحدت و اخوت می‌شود. سخنرانان مذهبی فرق مذهبی در ماه رمضان به معرفی علمای تقریب بپردازند تا اندیشه بزرگان این سنی کمک کنند تا از کینه‌هایی که دشمن در دل آنها کاشته است، عاری و پاک شوند تا در کنار یکدیگر بتوانند زندگی سالم و دوستانه‌ای را تجربه کنند. من معتقدم اگر چنین رضائی را تجربه کنیم، خداوند متعال بیشتر راضی خواهد بود.

پیشنهاد می‌کنم در این ماه، امت اسلامی جشن وحدت برپا کنند. ماه رمضان را ماه جشن وحدت در نظر بگیرند و پس از آن نیز اندیشه خود را برای توسعه جهان اسلام با تکیه بر وحدت اسلامی پیش ببرند. در ماه مهمانی خدا تعهد کنیم از تفرقه و کینه‌توزی بپرهیزیم و پس از آن نیز به این رویه ادامه دهیم. وحدت اهمیتی ویژه دارد؛ زیرا اختلاف زیربنای تمام شکست‌ها بین مسلمین است.